

به اسم خانه تکانی به کام محیط زیست

روش هایی برای اینکه در تمیزکاری های آخر سال زباله هایمان را به درستی تفکیک کنیم

پسماندهای خانه تکانی

می دانید که درصد زیادی از همان هایی که به عنوان زباله داخل سطل اشغال می اندازید، قابل بازیافت هستند؟ شاید با خودتان بگویید اینکه خیلی خوب است. پس خیالمان راحت شد. زباله هایی که هر شب جلو در می گذاریم، به یک دردی می خورند. اما خبر بد اینکه بیشتر این زباله ها به دلیل تفکیک نشدن از مبدأ، آلوده می شوند. این آلودگی علاوه بر وارد شدن به محیط زیست، امکان بازیافت را نیز از میان می برد. این همان سرنوشتی است که برای دورریزهای خانه تکانی تان هم اتفاق می افتد. بیایید با هم چند آمار از بازیافت زباله در مشهد را مرور کنیم.

۲۵۵ تن
روزانه میانگین ۲۵۵ تن پسماند خشک قابل بازیافت به روش های مختلف در مشهد جمع آوری می شود.

۸ تن
مردم مشهد روزانه ۸ تن زباله خشک قابل بازیافت را به ایستگاه های مبادله پسماند تحویل می دهند.

۸۵ تن
مدیریت شهری روزانه ۸۵ تن زباله خشک قابل بازیافت را از اصناف مشهد تحویل می گیرد.

۳۰ تن
روزانه ۳۰ تن زباله خشک قابل بازیافت به صورت آنلاین از سطح شهر مشهد جمع آوری می شود.

۱۲۰ تن
روزانه ۱۲۰ تن زباله خشک قابل بازیافت از مراکز خاص مشهد مانند حرم، راه آهن، فرودگاه و ترمینال راهی مراحل بازیافت می شود.

۱۲ تن
روزانه ۱۲ تن زباله خشک قابل بازیافت از در منازل مشهد جمع آوری می شود.

۱/۷ درصد افزایش

در اسفند ۱۴۰۱ عددی برابر ۷ میلیون و ۷۲۸ هزار و ۵۱۶ کیلوگرم زباله خشک از شهروندان مشهدی جمع آوری شد. این رقم در اسفند سال بعدش یعنی ۱۴۰۲ با ۱/۷ درصد افزایش به ۷ میلیون و ۸۵۹ هزار و ۶۸۰ کیلوگرم رسید. هرچند این افزایش خیلی چشمگیر نبوده است. اما نشان از رشد فرهنگ تفکیک زباله در بین مشهدی ها دارد.

۵۰ درصد
نیمی از شهروندان مشهدی با روش های مؤثر تفکیک از مبدأ همکاری و مشارکت دارند.

این پنج اصل را در خانه تکانی فراموش نکنید

دستیابی به محیط زیست پاک و سبز، همت می خواهد. آن هم نه فقط در اسفند و در ایام خانه تکانی، بلکه در همه روزهای سال. اما فرقی که روزهای پایانی سال دارند این است که در این روزها وسایل بزرگ جته ای مانند میلمان، کابینت، لامپ های مهتابی، قفسه کتاب و... بخش زیادی از دورریزها را تشکیل می دهند که به دلیل حجم قابل توجهی که دارند، حتی خیلی وقت ها خودروهای حمل زباله هم توانایی جابه جایی آن ها را ندارند. در ادامه شما با پنج اصل مهم در مدیریت پسماند آشنا می شوید که می توانید در همین خانه تکانی امسال تان آن ها را تمرین کنید. در بسیاری از منابع از این پنج اصل به نام ۵R نام برده می شود.

Refuse (رد کردن)

طبق این اصل، اولین قدم برای مدیریت پسماند، خودداری از خرید یا استفاده از کالاهایی است که نیاز واقعی به آن ها وجود ندارد یا به شکل غیرضروری مصرف می شوند. برای نمونه می توانید برای خریدهای آخر سال تان برنامه داشته باشید و آگاهانه و به فراخور نیازتان خرید کنید تا در نتیجه آن پسماند کمتری هم تولید کنید.

Reduce (کاهش دادن)

کاهش میزان مصرف به معنای کاهش تولید زباله و کاهش اثرات زیست محیطی است. برای مثال در خانه تکانی های عید قبل از اینکه تصمیم بگیرید وسیله ای که خراب شده را دور بریزید، فکر کنید ببینید آیا می توان آن را تعمیر کرد؟ در بسیاری از موارد تنها با یک تعمیر یا بهینه سازی ساده می توانیم بسیاری از لوازمی که داریم را دوباره به چرخه مصرف برگردانیم.

Reuse (استفاده مجدد)

این اصل توصیه می کند که به جای دور انداختن محصولات، آن ها را به روش های دیگر دوباره استفاده یا به افراد دیگر منتقل کنید. مثلاً شاید بخواهید بوفه سیسمونی کودکان را در خانه تکانی امسال دور بریزید، چون فرزندتان بزرگ شده و نیاز به کمدهای بزرگ تری دارد. اما کمی صبر کنید، شاید بتوانید آن را به یک خیریه اهدا کنید تا همچنان افراد دیگری از آن استفاده کنند. روتختی، رومیزی، روبالشی، ملحفه و... از وسایلی هستند که می توان به شکل های دیگری از آن ها استفاده کرد. برای مثال می توانید با آن ها زنبیل خرید، کیف خرید تان، دستگیره آشپزخانه یا دم کنی و... درست کنید. با تغییر کاربری این پارچه ها علاوه بر ذخیره بودجه خرید این اقلام در کارت بانکی تان، به جای دورریختن پارچه ها از آن ها استفاده بهینه کرده اید.

Recycle (بازیافت)

شما با سه گام ساده می توانید بخش زیادی از مسیر بازیافت را طی کنید:
گام اول: زباله های خشک و تر را از هم جدا کنید. یک روش ساده این است که دو سطل زباله کنار هم بگذارید. این مهم ترین کاری است که می توانید در خانه تکانی های عید انجام دهید.
گام دوم: زباله های خشک را به ترتیب زیر تفکیک کنید.
پسماندهای خطرناک: مانند باتری ها، داروهای تاریخ گذشته، لامپ های فلورسنت شکسته
پلاستیک ها
شیشه ها
قوطی های فلزی
کارتن و مقوا
پسماندهای برقی و الکترونیکی
گام سوم: به جای رها کردن این پسماندهای خشک در کوچه و خیابان یا طبیعت آن ها را به مراکز بازیافت تحویل دهید. این کار در کنار کنترل آلودگی محیط زیست، هزینه های جمع آوری و دفع آن ها را نیز کاهش می دهد.

Rot (کمپوست کردن)

کمپوست به مواد آلی گفته می شود که در طول زمان با جمع شدن در یک محوطه یا ظرف، دچار پوسیدگی و تجزیه می شوند و می توانند به تھویه و غنی کردن خاک کمک کنند. شما می توانید در تولید «کمپوست خانگی» علاوه بر پسماندهای غذایی، تفاله چای، قهوه و برگ ها از مواد بسیار بیشتری استفاده کنید. در خانه تکانی ها هم شما با بسیاری از وسایلی که قابلیت اهدا به نیازمندان را ندارند می توانید کمپوست تهیه کنید. مثل لباس های کهنه و غیر قابل پوشیدن، لباس های ساخته شده از الیاف طبیعی (به طوری که صد درصد از پنبه، پشم خالص، ابریشم، کتان، کف یا هر ترکیبی از این ها ساخته شده و رنگ آمیزی نشده باشند) قابل تبدیل به کمپوست هستند. این لباس ها را برش داده و تکه تکه کنید و با مواد مرطوب ترکیب کنید تا راحت تر تجزیه شوند. دستمال کاغذی های مصرف شده را هم می توانید به توده کمپوست خود اضافه کنید. فقط یک نکته قابل ملاحظه این است که اگر از این دستمال ها برای تمیز کردن ضایعات حیوانات خانگی، جذب روغن و مواد شوینده و شیمیایی استفاده کرده اید نمی توانید آن ها را به کمپوست تبدیل کنید.

چند توصیه سبز

دور نریزید، بفروشید

کمدی که یکی از درهایش شکسته، میلی که فنرهایش در رفته، شیشه های حیوانات که دلتان را زده، این ها وسایلی هستند که وقتی هوس خانه تکانی یا تغییر دکوراسیون می کنید، بی پرو و برگرد باید از جلو چشمتان دورشان کنید. یک روش که اتفاقاً دوستدار محیط زیست نیز هست، رد کردنشان از طریق نرم افزارهای فروش لوازم دست دوم است. در سال های اخیر و با توجه به افزایش مشکلات اقتصادی این نرم افزارها نیز رونق بیشتری پیدا کرده اند. با این کار هم بخشی از هزینه پرداخت شده را دریافت می کنید و می توانید برای تغییر دکوراسیون خانه از آن استفاده کنید و هم به سبز ماندن محیط زیست کمک کرده اید

کالای جدید نخرید، بسازید

سال که نو می شود، دلتان یک تغییر اساسی می خواهد. ولی همیشه خرید وسایل جدید تنها راه حل ممکن نیست. به جای اینکه سریع و مستقیم به بازار بروید و کلی پول خرج کنید، کمی فکر کنید و سری به بازیافتی هایتان بزنید. با کمی خلاقیت می توانید چیزهای جدیدی مثل یک گلدان زیبا از بین آن ها متولد کنید. به ویژه اگر بچه ها را با خودتان در این کار همراه کنید. هم کلی خاطرات قشنگ ساخته اید و هم نقشی در کاهش تولید پسماند داشته اید.

به یک بار مصرف ها نه بگویید

می خواهید آخر سال به سفر بروید، بروید. آیا لازم است هر وعده غذایتان را در ظرف یک بار مصرف و وی سفره یک بار مصرف میل کنید؟ قدیمی ها مگر چطور مسافرت می رفتند و کلی هم بهشان خوش می گذشت؟ همیشه نه، ولی باور کنید خیلی وقت ها می شود به یک بار مصرف ها، نه گفت.

این ها را هم قانی نکنید!

در خانه تکانی های عید حتما به بسیاری از این خرت پرت ها برمی خورید که شاید فکرتان را هم نکند قابل بازیافت هستند. اما به جای اینکه همه را با هم توی سطل زباله بیندازید، می توانید آن ها را به مراکز بازیافت تحویل بدهید. از جمله وسایل زیر:

کلیدهای قدیمی
چوب پنبه های بطری ها
عینک قدیمی
لوازم تحریر قدیمی

دقیقه نودی نیا شید

موکول کردن خانه تکانی به روزهای پایانی و هفته آخر سال، می تواند حجم کار مدیریت شهری را در جمع آوری و تفکیک زباله افزایش دهد. پس دقیقه نودی نیاشید که هم فشار روی خودتان نباویرید، هم به مدیریت پسماند ها کمک کنید.

خانه مهربانی

از بیست و سوم تا آخر اسفند، یعنی همان روزهای اوج خانه تکانی های یک طرح بازیافت به نام «خانه مهربانی» از سوی سازمان مدیریت پسماند شهرداری مشهد اجرا می شود. در این طرح شما کافی است با شماره ۱۳۷ و ۳۶۰۶۱۰۰۰ تماس بگیرید و درخواست اهدا لوازم مستعمل خانگی و مازاد خود را اعلام کنید. نیروهای این سازمان به نشانی شما مراجعه می کنند و این اقلام را از شما تحویل می گیرند. سپس با همکاری فرمانداری مشهد در اختیار خیریه ها و نیازمندان قرار می دهند.